

FRISINNADE LANDSFÖRENINGENS VALUPPROP
TILL SEPTEMBERVALEN 1914.

För frihet och framsteg!

Mot klassvälde och reaktion!

Under ett världskrigs faror och oro går Sverige i dessa dagar till allmänna val. Vårt folk är icke direkt indraget i kriget, men dettas hotande närhet har berört även oss. En samlad folkvilja kräver att vi oryggligen vidhålla vår neutralitet och att vi med fast beslutsamhet försvara. den mot vem det vara månne.

Djupt allvarligt framträder i denna svåra tid behovet av svensk enighet inåt och utåt. Främst har härvid gällt att vinna en lösning av försvarsfrågan, den fråga som mest splittrat nationen. De frisinnades uppfattning om huru försvaret bäst bort ordnas för att ernå effektivitet utan öfveranstängning av bärkraften har icke rubbats. Men då varje försök att genom ömsesidigt tillmötesgående åstadkomma ett enande beslut blivit av de andra riksdagspartierna avvisat, har en betydande del av de frisinnades representanter i riksdagen med hänsyn till de utrikespolitiska förhållandena funnit det vara sin plikt att även med mycket långt gående eftergifter trygga frågans lösning vid innevarande riksdag.

Med försvarets betydande utökning och övningstidens förlängning blir det alltmera nödvändigt att kraftigt fullfölja de frisinnades gamla strävanden att ingjuta en demokratisk anda i försvarsväsendet och motarbeta militaristisk ensidighet, trygga de värnpliktigas rättssäkerhet, sörja för ett ändamålsenligt utnyttjande av de anslagna medlen och noga övervaka att de stegrade försvarsutgifterna i fortsättningen komma att läggas på de bärkraftiga skulderna.

Det pågående världskriget får icke avhålla oss från att fullfölja fredssträvandena; det utgör fastmer en möjligast kraftiga maning till ökat arbete för åstadkommande av ett verkligt rättstillstånd mellan nationerna.

I landets ekonomiska liv har den pågående stora, europeiska krisen vållat omfattande rubbningar. Det allmänna måste med omtanke och kraft ingripa för stödjande av det rubbade näringslivet, till gagn för företagare och anställda och för hela landet. Ävenså fordrar den närmaste framtiden stor varsamhet i avseende å statens utgifter och beräkningen av dess inkomster. Jordbrukets ställning och avkastningsmöjligheter äro också för hela landet, ej minst under de kristider vi nu genomgå, av särskild betydelse. Dess intressen och behov böra därför i största möjliga mån vinna beaktande.

Det tillkommer nu de svenska valmännen att med avgörande eftertryck säga sitt ord om arten och riktningen av det samhällsarbete, som skall bedrivas här i landet under de närmaste åren.

Hos högern har på senaste tid - icke minst i sammanhang med vårens valrörelse - framträdtt en av utmanande övermod och agitatorisk hänsynslöshet starkt präglad riktning. Allt mera klart har det blivit att denna riktnings seger skulle vara liktydig med en allmän politisk reaktion. Det gäller att hindra en sådan reaktion. Det gäller att kraftigt fullfölja de frisinnades socialreformatiska samhällsarbete. Det frisinnade partiet sätter alltjämt en demokratisk samhällsordning såsom sitt mål och vill finna utvägar att göra Sverige till ett gott och kärt hem för alla som där bygga och bo.

Så blir förhållandet endast om frihetens och solidaritetens grundsatser göras till de ledande i samhället, hindrande allt förtryck från klassintressen, från vilket håll maktmissbruken än försökas; allenast en verklig självstyrelse, omsatt i ett parlamentariskt regeringssätt gör folket till herre i eget hus. I den allmänna välfärdens intresse måste det bli slut med det förhållande att en socialt härskande klass genom sin representation i första kammaren år efter år kan förhindra viktiga, av folkets stora flertal ivrigt åstundande samhällsförbättringar.

För det ändamålet kräves närmast att genom demokratisering av den kommunala rösträtten - borttagande av bolagsrösterna och upphävande av fullmaktsväsendet i städerna samt revision av röstskalan - vinna en sådan sammansättning av första kammaren, att den ej längre blir den mur, mot vilken reformkraven obevkligt krossas.

De svenska kvinnorna vänta ännu på erkännande av den politiska medborgarrätt, som redan tillfallit eller

ofördröjligen torde komma att tillerkännas kvinnorna i samtliga de andra nordiska länderna.

Från nykterhetskommittén föreligger ett stort förslag till folknykterhetens höjande, ett förslag, som massor av landets befolkning givit sin tillslutning och vars genomförande är efterlängtad i tusentals svenska hem. Detta förslag, som högerens stora flertal inom riksdagen motsätter sig, måste skyndsamt genomföras och arbetet för ett fortsatt systematisk tillbakaträngande av rusdrycksbruket med kraft bedrivas.

För folkundervisningens förbättrande återstår ofantligt mycket att göra, icke minst genom en rättvisare fördelning av bördorna för skolväsendet.

En omfattande kommunal skattereform, lindrande bördan för de mindre skattdragarna, och en utjämning av olika kommuners skattetunga tillhöra de mest trängande samhällsuppgifterna.

Folkpensioneringen kräver förbättring. Ersättning för olycksfall i arbete måste göras rikligare. Ett kraftigt inskridande av det allmänna mot den ofrivilliga arbetslöshetens följder är ett angeläget tidens krav. Likaså en utveckling av sjukkasseeväsendet, så att sjukförsäkringen må komma även de fattigaste till del.

Med alltjämt ökad styrka framträder nödvändigheten att lösa jord- och egnahemsfrågorna, så att en var, som äger vilja och arbetskraft, beredes tillfälle att på svensk torva skaffa sig utkomst och att utvandringen från vårt glest befolkade land hejdas.

Likaså fordras lättnad i vägunderhållets tunga bördor.

En målmedveten kamp måste upptagas mot den byråkratism och formalism, som hindrar och förhalar så mycket trängande framstegsarbete här i landet.

Det ligger nu mer än någonsin makt uppå att de stora framstegsidéerna omsättas i verkligheten, att rättvisans och den medborgerliga samhörighetens bud få göra sig gällande i den politiska och sociala utveckling en.

Må valmännen icke glömma, att de val som förestå, gälla riksdagens sammansättning för de tre närmaste åren, och att på denna hänger i vad mån de många och betydelsefulla samhällsfrågor, vilka hos oss stå på dagordningen, skola kunna omsättas i länge åtrådd handling.

Nu blir det yttre försvaret tillgodosett. Och under den tid, som de förestående valen avse kommer statsmakternas uppgift i fråga om försvaret uppenbarligen att gå ut på ett omsorgsfullt utförande av vad som nu blir beslutat. Nu är det därför orimligare än någonsin att påstå, att man vid valen måste rösta med höger för försvarsfrågans skull. Nu gäller det att på allvar ta upp arbetet för Sveriges inre styrka.

Må således vårt folk sluta upp kring de frisinna idéerna. fast beslutet att förverkliga deras innehåll att allvarligt och kraftigt fortgå på de folkliga reformernas väg och att bekämpa den reaktion, som vill lägga sin tunga hand över oss.

UPP TILL FRISINNAT VAL
TILL VÄRN FÖR FRIHETEN OCH TILL SAMHÄLLSRÄTTFÄRDIGHETENS
FÖRVERKLIGANDE!